

[Edel Saunte.]

forretning er hjemlet i vor retsplejelov. Andre lande er gået andre veje. Nogle lande går den vej, at de pålægger en dagmulkt, som den skal betale, der nægter at efterkomme dommen eller besøgsresolutionen eller den kendelse, som ligger til grund for sagen. Det har mange gange vist sig, at en sådan økonomisk byrde, som en stadigt stigende dagmulkt er, får folk til at rette sig efter loven. Andre lande går den vej, at de rejser en straffesag for foragt for domstolen, når vedkommende nægter at opfylde en dom, der drejer sig om udlevering af et barn.

Jeg tror, det var værd at overveje en ændring af vor retsplejelov, så vi blev fri for disse fagedforretninger og kunne få gennemført udlevering af et barn, hvadenten det nu er en endelig udlevering eller en besøgsudlevering, uden de oprivende scener, der nu finder sted, og jeg vil gerne spørge den højtærede justitsminister, om man har overvejet disse problemer i ministeriet, og om man eventuelt vil være villig til at nedsætte et udvalg til drøftelse af en ændring af retsplejeloven på dette område. Jeg ved, at Københavns overpræsident, som har en rig personlig erfaring på dette område, engang har stillet forslag til ministeriet om indførelse af dagmulkter.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Hvor der ved en skilsmisse- eller separationsdom eller ved en administrativ afgørelse er truffet bestemmelse om, at den ene af et barns forældre alene skal have forældremyndigheden over barnet, og hvor den anden af forældrene har barnet hos sig og ikke godvilligt vil udlevere det, fremkommer det meget vanskelige problem, hvorledes man bedst kan få barnet overgivet til den af forældrene, som efter afgørelsen skal have det.

Efter gældende ret kan forældremyndighedens indehaver på grundlag af den trufne afgørelse begære fogedens bistand til at få udleveret barnet til sig under en såkaldt umiddelbar fagedforretning. Denne fremgangsmåde sigter umiddelbart mod det ønskede resultat, nemlig at få barnet overgivet til den af forældrene, som skal have det, men fremgangsmåden har den uheldige side, at den i tilfælde, hvor det ikke lykkes fogeden at få overtalt vedkommende part

til at udlevere barnet godvilligt, kræver, at fogeden om fornødent skal tage barnet og overgive det til den af forældrene, som skal have det. Det er indlysende, at en sådan fremgangsmåde let kan medføre optrin, som vil præge sig dybt i barnets sind.

Jeg forstår derfor udmærket, at man rejser det spørgsmål, om der ikke kan findes en bedre måde at få gennemført de nævnte afgørelser på, og jeg vil også gerne selv medvirke til at indføre en bedre fremgangsmåde, såfremt dette er muligt.

Den fremgangsmåde, som oftest er foreslået anvendt i stedet for den umiddelbare fagedforretning, går ud på, at den modvillige fader eller moder skal kunne pålægges mulkter eller eventuelt straffes med frihedsstraf, hvis han eller hun ikke godvilligt efterkommer den trufne afgørelse og udleverer barnet. På forhånd er jeg i tvivl om, hvorvidt en sådan fremgangsmåde vil være bedre end den nuværende. Er den modvillige af forældrene i stand til at betale de pålagte mulkter, vil han ved at gøre dette kunne beholde barnet hos sig, og hvis mulkterne bliver sat så højt, at de ikke kan betales og derfor må afsones, eller hvis der træffes bestemmelse om, at den modvillige af forældrene skal hensættes i hæfte eller fængsel, vil resultatet i disse sager sikkert blive, at den modvillige må afhentes med magt — det bliver ganske vist ikke af fogeden, men af politiet. I sådanne situationer, hvor der vel ikke er tale om at tage barnet fra dets fader eller moder, men derimod om at fjerne faderen eller moderen fra barnet og hjemmet, vil der også kunne forekomme optrin, som barnet aldrig vil glemme.

Man vil måske gøre gældende, at alene truslen om, at dagmulkter kan pålægges, eller at der kan blive tale om hæfte eller fængselsstraf, vil være nok til, at den modvillige af forældrene vil opgive sin modstand og godvilligt udlevere barnet. Det kan være rigtigt i nogle tilfælde, men i mange andre vil truslen næppe være tilstrækkelig. Man må ikke glemme, at det her drejer sig om sager, hvor følelserne spiller en meget stor rolle.

Hidtil har jeg talt om tilfælde, hvor den ene af forældrene har fået tillagt forældremyndigheden over barnet og skal have det udleveret til sig, men de samme vanskelig-